ผลการประเมินบทความ
การประชุมวิชาการระดับชาติ “การเรียนรู้ด้านมนุษยศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์” ครั้งที่ 3
ประจำปี 2563

รหัสบทความ NACHSL-2019_O_38

บทความเรื่อง : ปัญหาทางกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคลตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ 2562

แนวทางการแก้ไข

1. บทคัดย่อ / Abstract

แก้ไขเนื้อหาให้กระชับ ดูเรื่องการใช้ภาษา

2. บทนำ

-ไม่มี-

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ปรับแก้ให้สอดคล้องกับชื่อเรื่อง และผลการศึกษา “ปัญหาทางกฎหมาย” และวรรณกรรมในทางการวิจัยไม่นิยมเขียนเป็นวัตถุประสงค์

4. การทบทวนวรรณกรรม

เนื้อหาบางส่วนโดยเฉพาะมาตรการต่าง ๆ ควรเขียนในผลการศึกษา

5. วิธีดำเนินการวิจัย

-ไม่มี-

6. ผลการวิจัย

ควรเพิ่มเติมข้อมูลการศึกษากฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิประชาชน รวมถึงอนุสัญญาที่เกี่ยวกับสิทธิ

7. อภิปรายผล

ควรปรับแก้เนื้อหาในเรื่องสิทธิประชาชนกับ พ.ร.บ.ฯ

8. ข้อเสนอแนะ

-ไม่มี-

9. เอกสารอ้างอิง

9.1 ไม่พบการอ้างอิงจากเนื้อหา ได้แก่

- กมลชัย รัตนสกาววงศ์ (2537)
- นพนิธิ สุริยะ (2559)
- มานิต จุมปา (2557)
- บุญศรี มีวงศ์อุโฆษ (2549)
- สมยศ เชื้อไทย (2535)
- อุดมศักดิ์ สินธิพงษ์ (2555)
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525
- ธนา เวสโกสิทธิ์ (2559)

9.2 เพิ่มอ้างอิงของเรื่อง

- อังคณา นีละไพจิตร
- อธึก อัศวานันท์, 2562
- ดร.ภูมิ ภูมิรัตน์, 2562
- borwell, 2018
- ETDA, 2560
- สุรศักดิ์ สงวนพงษ์, 2561

ความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ

ภาพรวมดี ควรเขียนผลการศึกษาให้ชัด และควรเพิ่มเติมเกี่ยวกับวรรณกรรมในเรื่องอนุสัญญา จะพบความสอดคล้องหรือไม่สอดคล้อง อันจะทำให้นำผลมาเสนอแนะได้

ปัญหาทางกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคลตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ 2562

สุจิตรา เปรมจิตต์[1], อาจารย์ภาวิตา ค้าขาย[2]

[1]สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, E-mail : s59123440087@ssru.ac.th

[2]อาจารย์ประจำสาขาวิชานิติศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, E-mail : pawita.ka@ssru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ปัญหาทางกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิของบุคคลตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ 2562 มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาความหมาย แนวคิด และวิวัฒนาการของ cyber security (2) เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับ สิทธิมนุษยชน ข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งเป็นแนวคิดพื้นฐานของการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล และ (3) เพื่อเสนอแนะมาตรการในการคุ้มครองสิทธิของบุคคลในกรณีการบังคับใช้พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ 2562 โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษาจำแนกได้ดังนี้ 1.ภัยคุกคามไซเบอร์มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้นในปัจจุบัน วิธีการรักษาความปลอดภัยไซเบอร์แบบดั้งเดิมจึงไม่สามารถรักษาความปลอดภัยข้อมูลขององค์กรและการจัดการกับความเป็นส่วนตัวในปัจจุบันได้จึงต้องมีการพัฒนาทั้งในด้านของการออกกฎหมายมาบังคับใช้และพัฒนาระบบให้มีความทันสมัยและปลอดภัยจากการคุกคาม 2.สิทธิมนุษยชนเป็นสิทธิที่ต้องได้รับความคุ้มครองทั้งในเรื่องของสิทธิความเป็นส่วนตัวและในเรื่องของข้อมูลส่วนบุคคลตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและปฏิญญาสากลว่าด้วยเรื่องสิทธิมนุษยชน 3.ตามมาตรา 62 พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ในการหาพยานคณะกรรมการสามารถขอข้อมูลผู้ครอบครองข้อมูลได้ ผู้ครอบครองข้อมูลต้องให้ข้อมูลแก่เจ้าหน้าที่ทั้งนี้ในการให้ข้อมูลผู้ครอบครองข้อมูลจะไม่เป็นการละเมิดหรือผิดสัญญา แต่หากไม่ให้ข้อมูลจะมีความผิดเสียค่าปรับตามพระราชบัญญัติรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์นี้ 4.หากมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ามีภัยคุกคาม มาตรา 66(4) เจ้าหน้าที่สามารถยึดคอมพิวเตอร์เพื่อนำไปวิเคราะห์และประเมินภัยคุกคามทางไซเบอร์ทั้งนี้ต้องไม่เกิน 30 วัน

คำสำคัญ : สิทธิส่วนบุคคล, ข้อมูลส่วนบุคคล, ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

...เลขาธิการสั่งนั้นไม่มีกรอบในการใช้อำนาจ เลขาธิการทำได้เพียงเพราะสงสัยว่าจะมีภัย ซึ่ง ...ทุกองค์กรที่เชื่อมต่ออินเตอร์เน็ตอยู่นั้น เห็นได้ว่าเสี่ยงที่จะมีภัยตลอดเวลา และหลายองค์กรโดน ...ต่จากภัยไซเบอร์ทุกวัน การจะอ้างถึงการเชื่อได้ว่าจะมีภัยนั้น ดูจะเป็นอำนาจที่กว้างขวางเกินไป (คณาธิป ทองรวีวงศ์: ภูมิ ภูมิรัตน์, 2562)

โดยกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ก็ได้ให้ความเห็นว่าข้อกังวลคือเรื่องการให้อำนาจเจ้าหน้าที่เข้าไปตรวจค้นได้โดยไม่ต้องมีหมายศาลนี้เป็นการให้อำนาจเจ้าหน้าที่รัฐมากเกินไป ดังนั้นตรงนี้จึงบอกไม่ได้ว่าจะทำอย่างไร เนื่องจากเป็นเรื่องของการใช้ดุลพินิจในการพิจารณาว่าสิ่งใดเป็นภัยไม่ร้ายแรง (อังคณา นีละไพจิตร) และในมาตรา 66(4) ให้อำนาจเจ้าหน้าที่ยึดหรืออายัดคอมพิวเตอร์ได้ไม่เกิน 30 วันเพื่อตรวจสอบหรือวิเคราะห์ หากเกิดความเสียหาย อาจทำให้เอกชนไม่มั่นใจที่จะลงทุนในกิจกรดิจิตอลในไทย (อธึก อัศวานันท์, 2562)

ดังนั้น ผู้ศึกษามุ่งเน้นที่จะศึกษาสภาพปัญหาและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อประชาชน หน่วยงานเอกชน และศึกษามาตรการทางกฎหมายในการเยียวยาผู้ถูกละเมิดสิทธิและเสรีภาพส่วนบุคคลจากการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ~~เพื่อศึกษาความหมาย แนวคิด และวิวัฒนาการของ cyber security~~
2. ~~เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับ สิทธิมนุษยชน ข้อมูลส่วนบุคคล ซึ่งเป็นแนวคิดพื้นฐานของการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคล~~
3. ~~เพื่อเสนอแนะมาตรการ~~ในการคุ้มครองสิทธิของบุคคลในกรณีการบังคับใช้พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ 2562

การทบทวนวรรณกรรม

การศึกษาเรื่องมาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ 2562 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีเอกสารทางวิชาการในประเด็นดังต่อไปนี้ (1) ศึกษาถึงความเป็นมาแนวคิดทฤษฎีของกฎหมายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ (2) ศึกษาเรื่องแนวคิดและวิวัฒนาการเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน (3) แนวคิดทฤษฎีเรื่องสิทธิส่วนบุคคล (4) แนวคิดเรื่องข้อมูลส่วนบุคคลและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (5) หลักนิติรัฐและหลักนิติธรรม

1) ความเป็นมาและรากฐานของกฎหมายการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

ปัญหาการขาดกฎหมายว่าด้วยการรักษาความมั่งคงปลอดภัยไซเบอร์ ทำให้เจ้าหน้าที่เอาผิดกับผู้กระทำความผิดได้อย่างไม่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากไม่มีกฎหมายให้อำนาจ ดังนั้นกฎหมายความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์จึงเป็นแนวทางปกป้องเทคโนโลยีสารสนเทศ และระบบคอมพิวเตอร์จากการโจมตีทางไซเบอร์

การรักษาความปลอดภัยไซเบอร์ เป็นการจัดการปัญหาด้านความมั่นคงปลอดภัยในโลกไซเบอร์ ในปัจจุบันสังคมเราได้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ เชื่อมต่อและให้บริการผ่านระบบ internet มากขึ้นเรื่อย ๆ แต่ระบบ Internet นั้นไม่ได้มีความปลอดภัยมากพอ รวมถึงระบบคอมพิวเตอร์และโปรแกรมต่าง ๆ ที่นำมาใช้มีความพัฒนามากขึ้นทุกวัน การจัดการก็ยากขึ้นเรื่อย ๆ เมื่อใช้ทุกอย่างบน internet มากขึ้นทำให้เรามีโอกาสเจอความเสี่ยงมากขึ้น จึงอาจทำให้เกิดปัญหาได้ เช่น อาจมีการโจมตีระบบทำให้ระบบล่ม ทั้งหมดนี้กระทบคุณภาพชีวิตและความสงบสุขของสังคมมากขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ (ดร.ภูมิ ภูมิรัตน์,2562)

แนวคิดเกี่ยวกับ cybersecurity

...ข้อมูลอะไรได้บ้าง และในมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ผู้ควบคุมข้อมูล ...มารถเปิดเผยข้อมูลได้ หากมีกฎหมายอื่นบัญญัติให้กระทำได้

พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ 2562

มาตรา 62 ในการดำเนินการตามมาตรา 61 นั้นคือ การรวบรวมข้อมูล หรือพยานเอกสาร พยานวัตถุที่เกี่ยวข้อง เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์สถานการณ์ (2) มีหนังสือขอข้อมูล เอกสาร หรือสำเนาข้อมูลหรือเอกสาร ซึ่งอยู่ในความครอบครองของผู้อื่น เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการ และผู้ให้ข้อมูลตามวรรคหนึ่งนั้น ซึ่งกระทำโดยสุจริตย่อมได้รับการคุ้มครองและไม่ถือว่าเป็นการละเมิดหรือผิดสัญญา และในมาตรา 66 (4) ในการป้องกัน รับมือ และลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามไซเบอร์ ให้ กกม. ยื่นคำร้องต่อศาลให้เจ้าหน้าที่ สามารถยึดอายัดคอมพิวเตอร์ ระบบคอมพิวเตอร์ หรืออุปกรณ์ใด ๆ ซึ่งมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าเกี่ยวข้องกับภัยคุกคามไซเบอร์

พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ฉบับ 2560

ในมาตรา 18 กล่าวคือ "ภายใต้บังคับมาตรา 19 เพื่อประโยชน์ในการสืบสวนและสอบสวน ในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่า มีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ เฉพาะที่จำเป็น เพื่อประโยชน์ในการใช้เป็นหลักฐานเกี่ยวกับการกระทำความผิด และหาตัวผู้กระทำความผิด.. (2) เรียกข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ จากผู้ให้บริการเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารผ่านระบบคอมพิวเตอร์ หรือจากบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง

(3) สั่งให้ผู้ให้บริการส่งมอบข้อมูลเกี่ยวกับผู้ใช้บริการที่ต้องเก็บตามมาตรา 26 หรือที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมของผู้ให้บริการ ให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่..."

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล 2562

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลนั้นมีขึ้นเพื่อกำหนดสิทธิของเจ้าของข้อมูลและหน้าที่ของผู้เก็บใช้ และเผยแพร่ข้อมูล ให้ผู้เก็บข้อมูลต้องรับผิดชอบต่อเจ้าของข้อมูล และต้องดูแลไม่ให้ข้อมูลรั่วไหลออกไป เพื่อปกป้องความเป็นส่วนตัวของเจ้าของข้อมูล พระราชบัญญัตินี้จะเน้นไปที่เรื่องของการปกป้องความลับของข้อมูลของเจ้าของข้อมูลที่ผู้ครอบครองหรือผู้ใช้ดูแลอยู่แต่ก็มีข้อยกเว้นให้เปิดเผยได้หากมีกฎหมายให้อำนาจ

ในมาตรา 19 ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลจะกระทำการเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลไม่ได้หากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคลไม่ได้ให้ความยินยอมไว้ก่อนหรือในขณะนั้น เว้นแต่บทบัญญัติ แห่งพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้กระทำได้

การขอความยินยอมต้องทำโดยชัดแจ้ง เป็นหนังสือหรือทำโดยผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ เว้นแต่ โดยสภาพไม่อาจขอความยินยอมด้วยวิธีการดังกล่าวได้

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยฉบับนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยได้ทำการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือ บทความวิชาการ ข้อมูลข่าวสารจากอินเตอร์เน็ต บทกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ตำราทางกฎหมายและทางวิชาการ ที่เกี่ยวข้องกับสิทธิในข้อมูลส่วนบุคคล ตามพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ 2562 เพื่อเป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ปัญหา สรุปและข้อเสนอแนะ

2. ขั้นตอนการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดประเด็นปัญหาเรื่องการละเมิดสิทธิของบุคคลตามมาตรา 62 มาตรา 66 และ มาตรา 68 แห่งพระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ 2562 และค้นคว้ากฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการ

...ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ 2562 และแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ได้แก่ หนังสือ บทความวิชาการ วารสารทางกฎหมาย ข้อมูลข่าวสารจากอินเตอร์เน็ต

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบการวิเคราะห์เนื้อหา จากแหล่งปฐมภูมิ ได้แก่ พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ 2562 และแหล่งข้อมูลทุติยภูมิได้แก่ หนังสือ วารสารทางกฎหมาย ตำรา ข้อมูลข่าวสารจากอินเตอร์เน็ต การคุกคามไซเบอร์ในประเทศไทย แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการพิจารณาการละเมิดสิทธิของบุคคล และใช้ในการตีความตัวบทกฎหมายเพื่อไม่ให้เป็นการใช้อำนาจเกินขอบเขต

ผลการวิจัย

งานวิจัยเริ่มศึกษาจากแนวคิดและวิวัฒนาการของการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ คำว่าไซเบอร์นั้น มาจากคำว่า cybernetics และในความหมายทั่วไปของการใช้คอมพิวเตอร์ เรียกว่า cyberspace การรักษาความปลอดภัยนั้น เนื่องจากการถือกำเนิดของอินเตอร์เน็ต อุตสาหกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารจึงตองมีการพัฒนาอย่างมาก การรักษาความปลอดภัยจึงเป็นเรื่องที่สำคัญเพราะความปลอดภัยในโลกไซเบอร์มีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น วิธีการแบบดั้งเดิมจึงไม่ได้คำนึงถึงปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยขอมูลขององค์กรและการจัดการกับความเป็นส่วนตัวในปัจจุบัน (borwell, 2018)

การเกิดอาชญากรรมทางไซเบอร์ คือ การกระทำความผิดเกี่ยวกับไซเบอร์ เช่นการเจาะระบบ การขัดขวางระบบ โจมตีระบบ จะเห็นได้ว่าเมื่อพิจารณาจากอดีตที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบันการกระทำความผิดนั้นได้เปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างมากตามวิวัฒนาการ และนอกจากนี้ ปัญหาในการกำหนดคำนิยามและขอบเขตของอาชญากรรมไซเบอร์ยังเป็นปัญหาที่ทุกประเทศยังต้องพบเจอ เพราะอาชญากรรมไซเบอร์เป็นการกระทำความผิดที่มีลักษณะเป็นวงกว้าง ประเทศที่ได้รับความเสียหายต้องหาทางออกร่วมกันด้วยการทำให้กฎหมายมีความสอดคล้องกัน ในการออกกฎหมายให้สอดคล้องกัน ต้องคำนึงถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น การคุ้มครองประชาชน เป็นต้น (ETDA,2560)

ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญของการรักษาความปลอดภัยไซเบอร์อย่างต่อเนื่อง การเชื่อมต่ออินเตอร์เน็ตแบบออนไลน์ได้แพร่หลายในทุกพื้นที่ทำให้ทุกหน่วยงานจำเป็นต้องสร้างกลไกในการปกป้องระบบโดยมีหลักการคือ ข้อมูลที่เก็บรักษาไว้โดยเฉพาะผู้ที่เกี่ยวข้องเท่านั้นที่สามารถเข้าถึงได้ และข้อมูลที่ใช้แลกเปลี่ยนระหว่างกันต้องมีความถูกต้องไม่ถูกดัดแปลง ระบบสามารถให้บริการได้ตลอดเวลา ปัญหาที่พบเจอในด้านต่าง ๆ อาทิ การพัฒนาบุคลากร ประเทศไทยขาดแคลนบุคคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการดูแลด้านความมั่นคงปลอดภัย การขาดความเข้าใจในเรื่องไซเบอร์ ซึ่งไม่เพียงพอรับมือกับปัญหาที่ใหญ่และซับซ้อนได้ ด้านการลงทุนพัฒนาซอฟแวร์ ระบบรักษาความปลอดภัยไซเบอร์นั้นต้องใช้ซอฟต์แวร์และฮาร์ดแวร์เทคโนโลยีขั้นสูงตามขนาดระบบและข้อมูลที่ต้องปกป้อง และส่วนใหญ่เป็นผลิตภัณฑ์จากต่างประเทศ จึงทำให้มีค่าใช้จ่ายสูงในการลงทุน (สุรศักดิ์ สงวนพงษ์, 2561)

และจากการศึกษากรอบแนวคิดทฤษฎีในเรื่อง สิทธิมนุษยชน สิทธิส่วนบุคคล ข้อมูลส่วนบุคคล นั้น อธิบายได้ว่า สิทธิมนุษยชนนั้นเป็นสิทธิพื้นฐานของความเป็นมนุษย์ เป็นสิทธิที่บ่งบอกว่าทุกคนมีความเท่าเทียม

เปรียบเทียบจากมาตรการแก้ไขปัญญาของต่างประเทศ ควรยกเลิกบทบัญญัติในอนุมาตรานี้เสีย โดยบัญญัติใหม่ว่า "มาตรา 66 ในการป้องกัน รับมือ และลดความเสี่ยงและลดความเสี่ยงจากภัยคุกคามไซเบอร์ในระดับร้ายแรง กกม.มีอำนาจปฏิบัติการหรือสั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ.. (4) มีหนังสือแจ้งให้ผู้ครอบครองคอมพิวเตอร์ทำการลบซอฟต์แวร์ที่เป็นอันตรายออกจากคอมพิวเตอร์ และมีการติดตั้งการอัพเดตซอฟต์แวร์เพื่อจัดการกับความปลอดภัยทางไซเบอร์

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาจากอาจารย์ภาวิตา ค้าขาย อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย ในการช่วยเหลือให้คำปรึกษาและชี้แนะแนวทางในการทำวิจัย อีกทั้งให้คำนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ อันเป็นคุณประโยชน์

และที่สำคัญผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่สนับสนุนผู้เขียนในทางการศึกษา ทั้งด้านกำลังในและทุนทรัพย์ตลอดมา

ผู้เขียนหวังว่า วิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่การศึกษากฎหมายบ้าง ไม่มากก็น้อย หากมีข้อผิดพลาดประการใด ต้องขออภัยมา ณ ที่นี้ด้วย

เอกสารอ้างอิง

หนังสือภาษาไทย

กมลชัย รัตนสกาววงศ์.(2537).**หลักกฎหมายปกครองเยอรมัน**.กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์นิติธรรม

นพนิธิ สุริยะ.(2559)สิทธิมนุษยชน:**แนวคิดและการคุ้มครอง พิมพ์ครั้งที่1 แก้ไขเพิ่มเติม**.กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิญญูชน

มานิต จุมปา.(2557).**หลักกฎหมายรัฐธรรมนูญ พิมพ์ครั้งที่ 2**.กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์นิติธรรม

บุญศรี มีวงศ์อุโฆษ.(2549).**หลักการใช้อำนาจขององค์กรที่ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์สิทธิและเสรีภาพ ตามรัฐธรรมนูญ(รายงานการวิจัย)**.กรุงเทพฯ:บริษัทพีเพรสจำกัด

สมยศ เชื้อไทย.(2535).**คำอธิบายหลักรัฐธรรมนูญทั่วไป พิมพ์ครั้งที่2**.กรุงเทพฯ:เรือนแก้วการพิมพ์.

อุดมศักดิ์ สินธิพงษ์.(2555).**สิทธิมนุษยชน พิมพ์ครั้งที่5**.กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์วิญญูชน

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. พิมพ์ครั้งที่ 1 : อักษรเจริญทัศน์. กรุงเทพฯ, 2525

วารสาร

ธนา เวสโกสิทธิ์ (2559).**หลักสิทธิมนุษยชนกับหลักนิติธรรม**.วารสารศาลรัฐธรรมนูญ,18(52),102-105

เอกสารอิเล็กทรอนิกส์

คณาธิป ทองรวีวงศ์.(2555).**มาตรการทางกฎหมายในการคุ้มครองสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว: ศึกษากรณีการรบกวนสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัวจากการใช้เว็บไซต์เครือข่ายสังคม.วารสารวิชาการสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย)**, 18(2).สืบค้น 30 กรกฎาคม 2562 จาก file:///C:/Users/User/Downloads/29726-Article%20Text-65383-1-10-20150128.pdf